

tiče mleka ali tudi bolezní lotijo se rade krave pri takem dojenju.

Ali še to ni zadosti, da se ti dozdeva, da si do čista pomolzla kravo, pri tem pride še veliko na to, da molžeš tako, kakor se kravi najboljše prilaga. Pri nas se godi to tako, da se molze najprej na cečkih ene strani, potlej pa na cečkih druge, tedaj sedaj na odsebenji, sedaj na ksebenji strani, v časih tudi na prednjih in pozneje na zadnjih cečkih.

To pa ni neki čisto prav, priporoča se v novem času, da se vzameta cečka navskriž, to je sprednji na odsebenji in zadnji na ksebenji strani in na robe. Ako se krava molze tako, tedaj pride vime v enakomerno gibanje. Lehko se razumeje, da ne ostane to brez vse koristi za mleko in njegovo dobroto. Mleko se lepo izločuje iz vimena in tudi tolšča in smetana pride vsa, kar je je v vimenu, z mlekom vred iz njega.

Posebno je to enako gibanje, ki se razteza na vse vime, ako se molze navskriž, dobro za cečka, ki se ne molzeta. V njiju se namreč staka iz mlečnih žlez po malem tolšča in kedar se potem molze na njiju, teče lepo po njiju iz vimena. Taka molžnja je že izkušana in na krajih, kjer daje mleko in kar se iz njega dela, največji zaslužek, je že doslej v navadi in ondi jim še na misel ne pride, da je mogoče drugače molzti, kakor križem.

Mi po svojem delu ne moremo druga reči, kakor da svetujemo našim gospodinjam, naj poskusijo tako molžnjo nekaj časa in upamo, da se bodo prepričale, da ni na robe taka molžnja.

Za gozde.

Spomladi 1889 se oddaje iz državnih nasadišč v Gradci, v Celji, v Muravi in Lietzenu mlado jelovo drevje in vrbje, kakor že doslej več let, ubožnišim posestnikom gozdov. Leti se morajo izkazati s spričevalom obč. predstojništva o svojem ubožstvu in dobijo potem iz nasadišča tako drevje brez plačila. Za vožnjo pa je seveda njim poskrbeti.

Premožnišim posestnikom pa se oddaje enako drevje ven iz nasadišča za denar, kolikor ga stane tako drevje dotlej. Dobi se pa lepih in zdravih smerek, tri leta starih jezero za fl. 1'60, dve leti starih pa za fl. 1'20 in jeseni, črni in beli bori po jezero za fl. 1'40.

Za to, da se tako drevje izkoplje, spravi in pripelje do železnice ali do pošte, računani pa se za jezero drevesec 50 kr. Tiste stranke, oziroma posestniki gozdov, ki mislijo prositi taci drevesec brez plačila ali pa jih tudi kupiti, naj naznanijo svojo željo c. kr. gozdnemu nadzorniku v Gradci najdalje do dne 29. januarija 1888. Napis je ta le: „Bl. g. Fr. Pölzl, c. kr. gozdni nadzornik v Gradci, v namestnijskem poslopju“. Kolikor se bode dalo, bode

potlej se jim ustreglo vsaj do dne 26. februarja 1889. Do tega dneva dobijo odgovor, da dobijo ali da ne dobijo drevesec.

Na prošnjo, ki še pridejo le po onem času c. kr. nadzorniku v roke, pa on ne more jemati ozira.

V prošnji mora se izreči natančni napis prosilca, potem ali se mu drevje naj pošlje po pošti ali po železnici in tu, do katere postaje ali pa da pride sam po drevje.

Ker so gozdi imenitno posestvo in ker je tudi pri nas veliko goljav, kjer bi lahko lepo gozdičje bilo, zato opomenimo mi še naše bralce posebej na to ponudbo. Kolikor vemo, ne kesajo se tisti, ki so doslej že taci drevesec dobili, da so se bili obrnili po sadike.

Sejmovi. Dne 3. januarija na Bregu v Ptuji. Dne 5. januarija v Poličanah. Dne 7. januarija v Mariboru, v Šmarji in v Novi cerkvi. Dne 8. januarija v Radgoni. Dne v januarija v Imeuem.

Dopisi.

Iz Ribnice [Domača vojska.] Današnji dan, dné 11. decembra, ostane davkoplačilcem našim nepozabljiv, a to obojim, Slovencem, kakor „Nemcem“. Volitev zaupnih mož v občinski odbor, ki je že od pamtiveka v rokah nemčurjev, dala nam je namreč priložnost, meriti zopet svoje moči s tukajšnjimi nemčurji, ki so res vse kriplje napeli, da bi to svojo pozicijo letos zadnjokrat še ohranili. In dasi tudi se jim je to navidezno posrečilo, zmagali smo vendar, vsaj moralno, le Slovenci, kajti svobodno smejo Nemci (?) vzklikniti: še jedna takošnja „zmaga“ in vničeni smo! Kljub vsemu prizadevanju od nasprotne strani prišlo je vendar izmed 9, pet narodnih mož v odbor, od katerih — ako bo volitev potrjena — je tudi odvisno, ali si izberejo župana iz svoje srede, ali iz srede nasprotnikov. Vsekako pa izvemo sedaj enkrat za dohodke, o katerih se doslej ni znalo, kamo da sploh oni teko. Presojati volitve same sploh ne mislim, ali slabo se je godilo nekaterim kmetom; za nje se je bilo bati, da bodo z nami glasovali. Poslali so tedaj vsem, kateri so jim še kak goldinarček dolžni, naročilo, naj volijo nemčurje, sicer bo jim treba te novce v malih dneh šteti itd. Najhuje sta besnila dva znana možiceljna. Ona nista imela za vse naše, volilce in kandidate, druge prijazne besede, kakor „tepci“, pa „tumme bindišarji“, bahajoč se: „ich hab' bei den Hirschlern viel Kredit.“ V resnici pa sta ona le po zaslepljenosti naših kmetov, ki jima lesenino oddavajo, prišla k svojem premoženju, ko še poprej hlač pridnih na sebi nista imela. Zato imajo kmetje od njiju sedaj to v zahvalo, da jih nazivata „neumne“

tepece". Komu bi to do dna duše ne mrzelo? Ker pa norca nobeden ne vidi pri hiši rad, bodo jima tedaj odslej ti kmetje gotovo tudi kot pivci v gostilnici črez vse zoperni in najboljše za nje, da jima več pred oči ne hodijo. Zaradi tega se je tudi več kmetov iz Ribniške občine že dogovorilo izogibati se, kolikor največ mogoče, njiju krčem, ter opustiti v bodoče ž njima tudi dosedanjo lesno barantijo, in k tem bode gotovo pristopila tudi večina slovenskih kmetov občine Janževivrh-Arlica. V tej zadevi sta jim poštene Nemeč Fuchshofer in doma ostavši Kristan, oba krčmarja, daleč ljubša. Kmetje so le veseli, da so izvedeli, kakošnje orodje in igrača imeli bi biti v onih rokah. — Proti zapisniku, v katerem je bilo več naših volilcev izpuščenih ne bomo se pritožili in tudi red dosedanjega župana-tujca pri volitvah moramo le pohvaliti. Bilo se je „Nemcem“ tudi v resnici bati, kajti v tretjem razredu, v katerem so „zmagali“ imeli so le 2—3 glasove večine med navzočimi 46 volilci, a še to le s pomočjo pooblastil, dočim je naših vsekako nad 8 volilcev, deloma tudi po žuganji s tožbo, od volitve izostalo. Lep nauk pa nam je to vendar-le, da si v novih 3 letih prizadevamo priboriti popolno gmotno neodvisnost, da si osnujemo posojilnico, ter sploh učinimo vse, da se izpolni geslo: „Svoji k svojim!“ Ako se tega gesla krepko držimo, zapel bo v kratkem v Ribnici mrtvaški zvon tukajšnji nemškutariji, in to bode gotovo tudi v blagor posameznih davkoplačilcev, kakor tudi v blagor ožjej naše domovini, katera bila je v resnici dosti nesrečna, da je redila v sebi takošnje strahonje in krvopijavke!

Iz Šmarskega okraja. (Volitev v okrajni šolski svet — narodnjaki, pozor!) Kakor Vam je znano, razpuščen je okrajni šol. svet za Šmarje pri Jelšah, ker se zadnja volitev bojda ni prav vršila. Proti koncu tega leta bodo bržčas že nove volitve. Okrajni zastop Šmarski volil bode iz svoje srede potem ude za okrajni šolski svet. Naši nemškutarji ne mirujejo nikoli. Da se tudi nam ne pripeti, kakor tistemu gospodarju v evangelji, kateremu je hudi duh nasejal, dokler je on brezskbrno spal, ljuliko med pšenico, zatorej treba, da vi, gospoda in možje okraj. zastopa Šmarskega, vi vsi, kateri se zavedate slovenske narodnosti svoje, pazite, da nam se ne pritihotapi kak volk v naš hlev, t. j. da ne bode izvoljen kak nemškutar v okrajni šolski svet! Morebiti se Vam bodo prilizovali, ali pri seji ali že poprej ter vam celó obetali kakšnih „dobičkov“, ako volite katerega Judeža Iškarijota v naš šolski svet. Toda takim, kateri Slovence samo takrat poznajo, kedar potrebujejo od nas kaj „dobiča“, drugače pa nam dajejo vsa imena, samo nobenega lepega ne: takim, kateri zasramujejo naš mili materni jezik in narodnost in vero

našo: takim ne verujte nikdar! Zapomnite si: „Kdor neče brata za brata, ta bo dobil tujca za gospodarja“. Predno pojedete volit, spomnite se tudi tiste basni Slomšekove — „o ježu in lesici“.

Od sv. Jurja na Ščavnici. (Same nesreče.) V teku 4 tednov smo imeli v naši fari štirikrat ogenj. — Zgorel je tako imenovani Kasparov mlin pod sv. Duhom; kako je ogenj nastal, se ne ve. Požar je bil po noči. — Pogorelo je potem gospodarsko poslopje Topolniku v Kraljevcih. Zažgali so otroci; zgorel je tudi 3letni otrok. — Na to je bil veliki ogenj na Jamni; vdovi Fekonjevi je zgorelo vse hišno in gospodarsko poslopje, krma, zrnje in še 8 svinj. K sreči je bil požar po dne; kako je nastal, ni dopričano. — Zadnji ogenj pa je bil pri sv. Duhu, ker je po noči zidarju Čušu hiša zgorela, on, na katerega sum gre, da bi bil zažgal, je pod ključem. — Spet druga nesreča z ognjem se je nekaj prej zgodila — mali otrok zapali postelj, v kateri je spaval enoletni otrok, ta se hudo opeče, in za tri tedne na ožgalinah umerje. — Grozna nesreča se je zgodila 19. t. m. v Berkoveih. — Mož iz Logarovec fare sv. Križa pelja iz goric nekaj krme, na vozu je mož, neka ženska in deklina. — Mož tira, pride na ovinek, voz se zvrne, in vse tri vrže na drva kraj ceste. Mož in ženska se hudo pobijeta, ne prideta več k zavesti, za pol ure umerje mož — ženska, ki je imela glavo razklano, še tako dolgo živi, da dobi sv. poslednje olje, potem pa še predno od nje duhovnik odidejo, umerje; 18letna deklina se je tudi hudo ranila, da bo menda težko ozdravela. Previdnosti je treba, pa bo manj nesreč!

Iz Dunaja. [Podporno društvo za slovenske velikošolce na Dunaji] je ustanovljeno v spomin štiridesetletnici vladarski Nj. veličanstva cesarja Franca Josipa I. Ker sta čestita gospoda F. Jančar, župnik nemškega viteškega reda na Dunaji zaradi preobitega posla, Dr. Konst. Vidmar, kaplan na Dunaji, pa zaradi tega, ker je bil premeščen v Krems, odborništvu tega društva se odpovedala, izvoljena sta v odbor čestiti gosp. Janes Strbak, redovnik č. gg. oo. minoritvo na Dunaji, in dr. V. K. Supan, c. k. avskultant na Dunaji. V odboru so razun omenjenih dveh gospodov g. J. Navratil, predsednik, dr. M. Ploj, I. podpredsednik, dr. F. Simonič, II. podpredsednik, R. Pukl, blagajnik, J. Luzar, blagajnikov namestnik, Josip Ciperle, tajnik, J. Jereb, tajnikov namestnik in dr. Peter Kresnik. — Po § 7 pravil je reden ud vsak na Dunaji ali v Dunaji ali v Dunajski okolici stanujoč Slovenec, ako plača vsaj tri gold. na leto, — po § 8 je podpornik vsak, kdor plača vsaj pet goldinarjev na leto, po § 8 plača ustanovnik enkrat za vselej vsaj petdeset, pravna osoba pa sto

goldinarjev. — Naslov na blagajniku: G. R. Pukl, Wien, VII. Zieglergasse Nr. 65.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. O božiči vleže se skoraj vsako leto nekak mir čez politično življenje, in tudi letos ne dela v tem izjeme. Kakor je podoba, treba je tudi ljudem, ki živé od prepira, sem ter tje oddiha in za to pač ni pripravniše dobe, kakor so božični dnevi. — Drž. zbor še je pred božičem dognal svoje razprave o novi vojaški postavi in tudi o izjemnem stanju v 17 okrajih za anarhistične spletarije. Na novo se snide pa proti koncu meseca januarija. — Jurij vitez Schönerer, kedaj vodja zloglasnega bauernvereina, je dostal v četrtek, dne 20. decembra, svojo ječo ter so mu njegovi ljudje napravili veliki obed še tisti den na Dunaji, drugod pa so njemu na čast — streljali. Kolikor se sliši, pa tega ni bilo na velieih krajih. — V Gradci so obhajali še tik pred božičem stoletnico dež. bolnišnice. — Nekaj napetih prištašev v „najbolj nemškem mestu“, to je v Gradci, je hotelo Schönererja pozdraviti po brzozjavni poti, toda brzozjav je ostal v brzozjavnem uradu, moževe pa še čaka brž ko ne za to kazen, kajti tak brzozjav žali drž. postave. — Dnes, dne 27. decembra ima dež. zbor v Gradci sejo, da pritrđi posojilu, ki ga naj sklenu štaj. dežela s kreditno banko na Dunaji. Posojilo se glasi na 12 milj. in s tem denarjem se izplačajo vsi dolgovi, ki jih ima doslej dežela za zemljiščno odvezo itd. — Slov. Korošci so veseli predloga slov. drž. poslancev v drž. zboru — predloga, ki terja, da se razdeli nekaj volilnih okrajev bolj pravično, kakor je to doslej in mi jim želimo iz sreca naj jim njih veselje ne splava po vodi. Vse, kar trobi v liberalno nemški rog, pa se že postavlja zoper ta predlog in ne zna se, kaj kje sodi o njem vlada in dokler ni to gotovo, dotlej še je tudi predlogu osoda bolj, kakor negotova. — V Djekšah se jo ustanovila nova posojilnica, na čelu ji je vrli župan, g. Miha Ladinik. — V Ljubljani je umrl Aleks. Dreo, ravnatelj kranjske hranilnice. Mož je bil slov. krvi, iz naše Savinjske doline ali vlekcl je z nemškutarijo. Njegovo precej veliko premoženje preide pa v roke zlahte in tako upamo, da pride slov. ljudstvu več ali manj v korist. — Na dež. stroške postavi se prihodnje leto vojašnica v Ljubljani, delo se ceni na 140,000 gold. — V čitalnici v Gorici so imeli lepo božičnico ter so razdelili ob enem več obleke med uboge učence in učenke tamošnjih ljudskih šol. — Goriški „Sokol“ ima v novem času pravico, da smejo udje nositi posebno obleko in enako imajo tudi ital. „ginastici“ pravico do posebne obleke, ne pa do lastne godbe. Njih koračnica ali marš je bojda

prav prav podobna koračnici ital. vojske. — Trst doživi prihodnje leto veselje slov. predstave in to v podpornem delalskem društvu. V Opatijo pride bojda konec t. m. cesaričinja Štefanija ter ostane ondi blizo do spomladi. — V Trstu je nek iredentar, laški prenapetnež, vršel večer 19. t. m. petardo na oglu neke ulice ter je tu razpočila, vendar pa ni naredila škode. Kakor navadno, prišli so možje mestne straže na mesto, ko že ni bilo ne duha ne sluha več o zločinci. — Hrvaška „narodna stranka“ — oj da jo! — ni dala letos več podpore za jugoslavjansko akademijo. Njej je to društvo preveč — hrvaško. — Pri ogerski vladi so judje menda najbolj v števenji, novi naučni minister pripravlja v svojem ministerstvu poseben oddelek za-nje. Minister Tisza se je naveličal skrbi za finance ter odloži to ministerstvo, kakor se sliši, v roke pl. Weckerle in trgovinski minister grof Szecezenyi odstopi, ker mu daje ministerstvo preveč dela ali ka-li?

Vunanje države. Nj. svetost, papež Leon XIII. bodo v nedeljo, dne 30. decembra, v cerkvi sv. Petra v pričó pri sklepu slavnostnega leta. — Obravnave z rusko vlado gledé kat. cerkve v Rusiji še niso do kraja, vendar pa se trđi, da se ni bati, da bi se razbile. — Italijanska zbornica je skorej na vrat na nos vsprejela predloge vojnega ministra in je bila še v nedeljo za to seja. Ta naglica nam ni posebno pogodu. — V Rimu je bila na obletnico Oberdankove smrti rabuka ter so razsajalci napadli redarje, ki so jih hoteli razgnati. — Francoska vlada izdeluje novo volilno postavo, le ta, ki je delo Gambetta, je bojda republikli nevarna. Nam se zdi, da tiči tudi v tem nekaj strahú pred „nesrečnim“ Boulangerom. — Belgijski kralj je dobil zanesljivo (?) poročilo, da je Stanley, ki je nekje doli v Afriki potoval, še živ a vjet je bil pri nekem zamorskem glavarji. — Nemška vlada je odredila, da bode poslej v severnem Šlesviku ves poduk nemšk, izvzeme se le še pouk v kršč. nauku. Doli pri Poljakihi pa še poduka v kršč. nauku ne pusti v jeziku, ki ga otroci umejo. — Nesreče pri Borkih, kjer je vdrl dvorni vlak ruskega carja z železnice, so bojda krivi delalci, ki so jih bili deli nekaj prej pri železnici iz službe. To je že mogoče. — Rusija se je sprla s perzijskim šahom ali vladarjem. Uzrok je Anglija in je torej mogoče, da bode imel ta razpor še hudih nasledkov. — Z našo sosedo, Rumunijo, pridemo menda v kratkemo že vendar-le do sprave, kar se tiče trgovine. Doslej se je bila trgovina v Rumunijo pretrgala in je to velikim obrtnikom jemalo dela, to pa je poslej storilo, da niso delalci, izlasti na Dunaji, več dobili zazluzka. — Bolgarski knez, princ Ferdinando, je zamenil dva ministra za nova, Tončeva in Salbaševa, stvar menda nima veliko pomena. — V Srbiji so